

Voorzitter
Sociaal-Economische Raad
Postbus 90405
2509 LK DEN HAAG

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20061
2500 EB Den Haag
Nederland
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
Tjalling Dijkstra

T +31-611376536

F

Tjalling.Dijkstra@minbuza.nl

Datum **24** september 2018
Betreft Adviesaanvraag SER 'Ontwikkeling door duurzaam ondernemen,
rol SDGs en IMVO'

Onze referentie
MINBUZA-2018.870542

Kopie aan

Bijlage(n)

Geachte mevrouw Hamer,

Hierbij zend ik u een adviesaanvraag inzake ontwikkeling door duurzaam ondernemen, de rol van SDGs en IMVO.

Inleiding

In de BHOS-nota 'Investeren in Perspectief' is het nieuwe beleid voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (BHOS) uiteengezet. De Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDGs) vormen het kader voor dit nieuwe beleid. Samenwerking en vergroten van de rol van de private sector wordt hierbij benadrukt. Nederland wil een voortrekkersrol spelen bij duurzame economische groei in het buitenland, bijvoorbeeld door de Nederlandse ervaring op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen, verduurzaming van mondiale waardeketens en de samenwerking met het bedrijfsleven. 'Maatschappelijk verantwoord ondernemen hier draagt bij aan duurzaamheid en inclusiviteit daar.' (p. 66 van de nota). Daartoe wordt onder meer ingezet op een integrale aanpak van ketenverduurzaming en effectieve convenanten voor internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen. Deze inzet draagt bij aan SDG 8 (Fatsoenlijke banen en economische groei), SDG 12 (Duurzame consumptie en productie), SDG 5 (Vrouwen en mannen gelijk) en SDG 17 (Partnerschappen voor de doelen).

De BHOS-nota verbindt daarmee nadrukkelijk het behalen van de SDGs met IMVO, ketenverduurzaming en publiek-private samenwerking. Het belang van publiek-private samenwerking is niet nieuw. In september 2011 bracht de SER, op verzoek van het toenmalig kabinet, het advies uit 'Ontwikkeling door duurzaam ondernemen'. Het advies richtte zich op de vraag op welke wijze samenwerking tussen bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en overheid beter kan worden vormgegeven om effectiever te kunnen bijdragen aan de implementatie van het beleid ten aanzien van ontwikkelingssamenwerking.

Sinds 2011 hebben er een groot aantal internationale en nationale beleidsontwikkelingen plaats gevonden:

- De herziene OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen vormen de leidraad voor het bedrijfsleven in OESO-landen, nadat ze,

vlak voor het SER-advies, in mei 2011 tijdens de OESO-ministeriële werden aangenomen. De richtlijnen omvatten de nieuwe thema's ketenbeheer, gepaste zorgvuldigheid en mensenrechten. Het SER-advies refereerde al wel naar de herziene richtlijnen, maar er was op dat moment nog geen ervaring met de implementatie.

- De UN Guiding Principles (UNGP) in zake bedrijven en mensenrechten vormen de leidraad voor het wereldwijde bedrijfsleven, na te zijn onderschreven door de VN Raad voor de Mensenrechten in juni 2011, vlak voor het SER-advies. December 2013 presenteerde Nederland haar nationaal actieplan mensenrechten en bedrijfsleven.
- Vanaf 2012 valt het beleid voor buitenlandse handel en ontwikkelingssamenwerking onder de verantwoording van één minister. De beleidsinzet is er sindsdien nadrukkelijk op gericht om synergie te bewerkstelligen tussen beide agenda's.
- In juni 2013 stuurde de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking en de minister van Economische Zaken de kabinetsbrief 'MVO loont' aan de Tweede Kamer, met daarin het beleid voor het verder bevorderen van MVO, inclusief verwijzing naar de UNGP en herziene OESO-richtlijnen. In deze brief werd een MVO Sector Risico Analyse aangekondigd. De overheid wilde met de Sector Risico Analyse agenderend zijn voor MVO-kwesties die in de ketens van bedrijven urgent aandacht verdienen en daarmee aansporen tot een proactieve benadering van risico's. De analyse werd door KPMG uitgevoerd in opdracht van BZ en september 2014 gepubliceerd. In april 2014 publiceerde de SER het advies 'IMVO-convenanten'. Het SER-advies en de uitkomsten van de Sector Risico Analyse vormden het startpunt voor de dialoog binnen en met sectoren, met als mogelijke uitkomst het sluiten van IMVO-convenanten. Dit resulteerde tot nu toe in 7 IMVO-convenanten en een aantal IMVO-convenanten in ontwikkeling.
- Parallel aan de IMVO-convenanten stimuleerde de overheid andere duurzame publiek-private keteninitiatieven. Nederland was in 2013 een van de aanjagers van de Bangladesh Sustainability Compact, naar aanleiding van het tragische Rana Plaza ongeval. Nederland was in 2015 de initiatiefnemer van de Amsterdam Verklaringen voor '100% duurzame palmolie in 2020'.

Op Europees niveau vonden ook ontwikkelingen plaats. De Europese Commissie bracht in oktober 2011 een mededeling uit met een vernieuwde strategie voor maatschappelijk verantwoord ondernemen. De strategie liep tot en met 2014, maar werd daarna niet opnieuw vernieuwd. In 2014 werd de EU-richtlijn inzake niet-financiële informatie aangenomen. Beursgenoteerde ondernemingen werden met ingang van het boekjaar 2017 verplicht te rapporteren over niet-financiële informatie, zoals hoe de onderneming omgaat met het milieu, arbeidsrechten, mensenrechten, corruptie en diversiteit van het bestuur. In juni 2017 kwam de Europese Commissie met guidelines bij de richtlijn. In april 2017 werd ook de EU-conflictmineralen verordening aangenomen, met verplichte due diligence voor Europese importeurs van tin, tantaal, wolfrام en goud. De verordening is van kracht vanaf januari 2021.

- In september 2015 werden de eerdergenoemde Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDGs) door de Verenigde Naties aangenomen, als opvolgers van de millenniumdoelen (MDGs). De 17 SDGs gelden voor alle landen en gaan niet alleen over ontwikkeling, maar ook over

duurzaamheid. In januari 2016 kwam de AIV met een advies over ondernemen in het licht van de nieuwe ontwikkelingsdoelen: 'Daadkracht door de Dutch Diamond'. Hierbij benoemt de AIV als 'toonaangevende instrumenten' de publiek-private partnerschappen en de IMVO-convenanten.

Onze referentie
MINBUZA-2018.870542

- In december 2015 werd het Parijs klimaatakkoord gesloten. In 2020 treedt dit Klimaatakkoord in werking, zodra meer dan 55 landen met meer dan 55% van de mondiale uitstoot het akkoord hebben geratificeerd. Het bedrijfsleven heeft een belangrijke rol te spelen bij het behalen van de klimaatdoelstellingen.
- In mei 2018 presenteerde ik mijn beleidsnota Investeren in Perspectief, met de SDGs als kader en IMVO als bijdrage aan mondiale duurzame ontwikkeling.

Verkennd advies

Zoals aangegeven legt het nieuwe BHOS-beleid een expliciet verband tussen de SDGs, IMVO, verduurzaming van mondiale waardeketens en publiek-private samenwerking. Dit verband is complex en zal bij de implementatie van het beleid verder uitgewerkt en vormgegeven moeten worden. Het kabinet vraagt de SER in deze context om een verkennend advies.

De centrale vraag is:

Wat is de visie van de SER op de verhouding tussen de SDGs, IMVO, verduurzaming van mondiale waardeketens en publiek-private samenwerking en wat betekent dit voor bedrijven en overheid?

Specifieke vragen hierbij zijn:

1. Theory of Change

- 1.1. Hoe dragen de *UN Guiding Principles* inzake bedrijven en mensenrechten en de herziene OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen bij aan het behalen van de SDGs?
- 1.2. Wat zijn hierbij (ref 1.1) de rollen van het bedrijfsleven, overheid, vakbonden en het maatschappelijk middenveld?

2. Implementatie van het beleid

- 2.1. Wat zijn aandachtspunten bij de implementatie van het BHOS-beleid als het gaat om de nexus SDGs, IMVO, verduurzaming van mondiale waardeketens en publiek-private samenwerking?

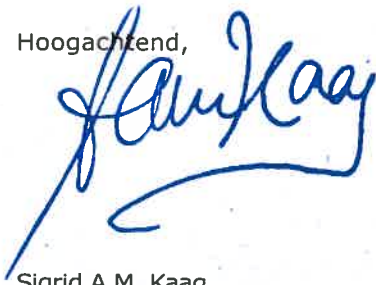
Specifiek gaat het hier om de volgende kritische thema's uit de BHOS-nota: kinderarbeid (SDG 8), rechten en economische positie van vrouwen (SDG 5), leefbaar loon (SDG 1 en 8), fatsoenlijk werk/gezonde werkomgeving (SDG 8), duurzame productie (SDG 12), landrechten (SDG 1 en 8) en ontbossing (SDG 15).

- 2.2. Hoe verhoudt zich in dit kader de IMVO-risicobenadering, zoals vastgelegd in de *UN Guiding Principles* en OESO-richtlijnen, tot de OS-focus op specifieke kritische thema's?

- 2.3. Welke concrete bijdrage kan het IMVO-beleid leveren aan het versterken van de synergie tussen het beleid ten aanzien van Buitenlandse Handel en van Ontwikkelingssamenwerking, met het oog op het behalen van de SDGs?
- 2.4. Wat kan de concrete bijdrage zijn van andere departementen en lagere overheden bij de implementatie van het beleid?

Ik zie uw advies met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,

Sigrid A.M. Kaag
Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking